

[Finansministeren.]

har på baggrund af den økonomiske situation herefter tilrådt den foran skitserede lønordning for finansårene 1963-64 og 1964-65. Organisationerne har dog for det første forbeholdt sig efter udløbet af 2 års perioden at rejse krav om en ajourføring af tjenestemandslønningerne med lønniveauet på det private arbejdsmarked, men dernæst har det været en klart tilkendegivet forudsætning fra organisationernes side, at den trufne aftale kun opretholdes, såfremt den påtænkte helhedsløsning i alt væsentligt gennemføres i den nu forelagte form.

Landbrugsministeren (Skytte): Herved har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om afsætning af danske landbrugsvarer m. m., forslag til lov om en kornordning for høståret 1963-64 og forslag til lov om en rapsordning.

Den højtærede statsminister har allerede redegjort for den situation, vi befinder os i, og som har ført til, at der fra alle sider er givet tilslutning til, at en helhedsløsning bør tilstræbes.

Endvidere har statsministeren trukket den alvorlige baggrund op for landbrugets vanskelige situation, der blandt andet skyldes fremmede landes beskyttelsespolitik over for deres landbrug og nu sidst de afbrudte forhandlinger om Danmarks optagelse i fællesmarkedet.

Bortset fra en forbedring af visse lavtlønnede gruppers forhold tilstræber regeringen at holde igen på lønninger, priser, avancer m. m., og man har lagt vægt på, at også de forskellige landbrugsordninger stort set holdes på uændret niveau.

Forslaget til lov om afsætning af danske landbrugsvarer m. m., som er det mest betydningsfulde af de lovforslag, der specielt behandler landbrugets forhold, indeholder med visse ændringer en videreførelse af den nugældende lov fra 1961 og den i 1962 vedtagne tillægslov. Statskassens udgift til de af lovforslaget omfattede foranstaltninger beløber sig til 310 mill. kr. Hertil kommer et tilskud til kornpuljen på 30 mill. kr. samt de på finanslovforslaget for 1963-64 foreslåede bevillinger på henholdsvis 35 mill. kr. og 40 mill. kr. til dækning af landbrugets grundskyld til amterne og grundskyld og grundstigningsskyld til staten. Det giver

en samlet udgift for staten på 415 mill. kr. mod den nugældende udgift, der inklusive tilskuddet til kornpuljen i indeværende høstår andrager 395 mill. kr.

Som en konsekvens af regeringens opfattelse af, at det på længere sigt er mere værdifuldt at yde tilskud til produktivitetsfremmende og afsætningsfremmende foranstaltninger end direkte kontant tilskud til den enkelte landbruger, er beløbet til den foreslåede dispositionsfond forhøjet til 100 mill. kr., ligesom der som en ny foranstaltning ydes et beløb på 10 mill. kr. til mejerirationalisering gennem kontante tilskud. Længere har jeg ikke ment at burde gå ved denne lejlighed, idet jeg er klar over, at der i landbruget er et udbredt ønske om kontant tilskud i den nuværende situation.

Hjemmemarkedsordningerne for flæsk, oksekød, kalvekød, fjerkrækød og æg foreslås videreført, således at de af monopoltilsynet senest forud for lovens ikrafttræden godkendte hjemmemarkedspriser opretholdes i lovens gyldighedsperiode, men således at disse priser korrigeres i takt med ændringer af betydning i landbrugets produktionsomkostninger.

Forslaget til lov om en kornordning for høståret 1963-64 er i hovedtrækkene en uændret fortsættelse af den nugældende kornordning.

Brødkornspriserne er der ikke rørt ved. Foderkornspriserne er også de samme, f. eks. 46 kr. for byg, men den i fjor indførte ordning om en forhøjelse af basispriserne for foderkorn med 50 øre pr. måned i 8 måneder er ikke gentaget. Aftrapningen af foderkornspriserne i relation til landsnoteringen for svin af 1. kl. er bibeholdt. Efter gennemførelsen i sommeren 1962 af hjemmemarkedsordningerne for landbrugets varer var der opstået en usikkerhed om, hvorvidt afregningstillægget for svin skulle medregnes eller ej ved beregningen af, hvornår basispriserne skal nedsættes. Der er i lovforslaget taget positiv stilling til dette spørgsmål.

Tilskuddet fra statskassen til kornpuljen forhøjes fra 20 til 30 mill. kr., men samtidig bortfalder det beløb, der tidligere kunne tilfalde kornpuljen, hvis kornordningen 1962-63 havde medført besparelser i forhold til tidligere år, hvad den altså ikke gjorde.

Som følge af de halvmånedlige tillæg i 8

[Landbrugsministeren.]

måneder, der indeholdes i den nugældende kornlov, vil basispriserne for foderkorn ved overgangen til det ny høstår være 4 kr. pr. 100 kg højere end de i det nye høstår gældende, men man er vejet tilbage for at efterbetale dette beløb på foreliggende beholdninger, idet man er af den opfattelse, at de handlende vil være i stand til at tilrettelægge deres dispositioner således, at tab undgås, når de så mange måneder i forvejen er klar over situationen.

Hvad endelig angår forslaget til lov om en rapsordning, tilsigter dette stort set en uændret forlængelse for høstårene 1963-64 og 1964-65 af den ordning, der ved lov af 29. november 1961 blev gennemført for årene 1961-62 og 1962-63. Som det vil erindres, blev den gældende rapslov gennemført, da der på grund af en enkelt margarinefabrikks modstand ikke kunne opnås enighed om forlængelse af de tidligere ordninger, der hvilede på en frivillig aftale mellem parterne, d. v. s. margarinefabrikkerne, frøhandlerne og landbruget.

Ordningen har givet landbruget tilskud fra rapsfonden på ca. 7,8 mill. kr. årlig i de 2 sidste høstår og endvidere betydet en afsætningsgaranti til mindstepriser for et kvantum rapsfrø på 18.000-19.000 tons årlig. I høståret 1961-62 var eksportpriserne imidlertid så gunstige, at rapsfrøet med fordel kunne sælges til eksport, hvorimod de faldende priser på rapsfrø og andre vegetabiliske fedtstoffer i 1962-63 har gjort prisgarantien for det omhandlede kvantum aktuelt.

Rapsfondens tilskud pr. kg frø bliver i indeværende høstår kun ca. 14 øre pr. kg mod 27 øre pr. kg rapsfrø i høståret 1961-62 som følge af, at rapshøsten i 1962 blev dobbelt så stor som året før. Rapsfondens indtægt er jo uafhængig af rapshøsten og alene bestemt af margarineindustriens fedtstofforbrug.

Lovforslaget følger ret nøje teksten i den gældende lov, der i det store og hele har fungeret tilfredsstillende for såvel industrien som frøhandelen og landbruget. På enkelte områder har erfaringerne fra lovens administration dog givet anledning til en tydeliggørelse af lovteksten. Det gælder bl. a. industriens aftagningspligt, hvortil der ikke

kan knyttes særlige betingelser af nogen art, og endvidere afregningsgrundlaget over for avlerne vedrørende rapsfrø, der er videre-solgt til margarineindustrien.

Jeg vil gerne her beklage, at det ikke har været muligt at tilendebringe de med landbrugsorganisationerne påbegyndte forhandlinger om landbrugsordningerne i det kommende år. Jeg gjorde straks ved forhandlingernes begyndelse opmærksom på, at en hurtig forhandling var nødvendig, og fra min side har det ikke skortet på fremskyn-delse, men jeg forstår, at landbrugsorgani-sationerne ikke har haft praktiske mulig-heder for at fremme forhandlingerne mere, end sket er.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt kan henvise til bemærkningerne til lovforslagene, skal jeg anbefale de 3 for-slag til velvillig behandling i det høje ting.

Boligministeren (Carl P. Jensen): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændringer i lov om leje*.

Forslaget tager sigte på at indføre en mere direkte kontrol med fastsættelsen af lejen i det ustøttede udlejningsbyggeri.

En sådan direkte kontrol var gældende i tiden fra 1951 til 1959, da den gældende lejelov trådte i kraft. Kontrolbestemmelserne udgik med henblik på at stimulere det private udlejningsbyggeri, som på dette tidspunkt var af et meget beskedent omfang. Man regnede med, at konkurrencen fra det statsstøttede byggeri, hvor lejen er omkostningsbestemt, ville sikre en rimelig lejefastsættelse også i det ustøttede byggeri. Man lagde endvidere vægt på, at loven indeholder et almindeligt forbud mod misforholdsleje og ubillige vilkår, således at lejerne også herigennem skulle have et værn mod misbrug fra udlejernes side.

De forudsætninger, man gik ud fra, har imidlertid ikke holdt stik. Den stærke efterspørgsel, der stadig er efter boliger, navnlig i de større byområder, har gjort det muligt at udleje til lejer, som ikke altid står i rimeligt forhold til lejlighedernes værdi set på baggrund af byggeriets karakter og de med opførelsen forbundne omkostninger. Regeringen har derfor fundet det påkrævet at søge gennemført foranstaltninger, der kan